

30. juli 2020

UKA2020/117

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiatut siunnersuut una saqqummiuppara:

Ineqarnerup tassugalu ilanngunneqarsinnaasut ilanngullugit aaqqissuuteqqinnissaannik pisariqartitsineq pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu Inatsisartut oqallinnissaannik siunnersuut.

(Parii Naleraq, Gruppe)

Tunngavilersuut:

Ingerlaavartumik nalilimmik pilersitsinermik qulakkeerinnittumik, aningaasalersuinikkut isumaginnip-palaartumik aamma pissusitoqqaniiginnarsimanermik atorunnaarsitsisumik ineqarnikkut aaqqissuusseq-qinnissaq avaqqunneqarsinnaanngitsumik pisariqartinneqarpoq, ineriartoqqinnissaq atugarissaarnissarlu qulakkeerniarlugit.

Ukiorpasuanngortuni Inuit ataasiakkaat namminneq nalilinnik pilersitsinissaannut pigisaqalernissaannut periarfissat killeqarsimaqaat, innuttaasut aningaasalersuinissaminnut periarfissaqannginnerat pissutigalugu imaluunniit aningaasaateqarfinniit mattussisoqarsimammat taamaalilluni innuttaasut namminneerlutik illumik pigisaqalernissaannik periarfissinngitsoorlugit.

Aningaasaqarnikkut Ingerlatsineq pillugu Nalunaarummi¹ upernaq saqqummiunneqartumi takuneqar-sinnaavoq Namminersorlutik oqartussat ukioq 2019-imi inissianik attartortitagarpassuarnik sukumiisumik misissuineq naammassineqarsimasoq.

Nalilersueqqissaarnerup takutippaa pisortat inissiaataanni attartortakkani iluarsaassinissanut kinguaattooqqanerit nuna tamakkerlugu ikinnerpaamik 2,6 milliaardit koruuniusut.

Siunertaqarluartumillu qanoq iliuuseqartoqanngippat ukiut ikittuinnaat ingerlaneranni kinguaattoorutit 5 - 7,5 mia. koruunit angullugit annertussuseqaleriaannaapput. Kinguaattoorutillu taakku maannakkut qanoq iliuuseqarfigineqannginnamik ullut tullerriaat tamaasa qaffakkiartortinneqarput.

Naalackersuisullu namminneq oqaatigaat, kinguaattoorutit ullut tamarluinnaasa 0,5 mio.kr.-iniit 1 mio.kr.-inut qaffariqartartut.

Kinguaattoornerup angummaffiginissaanut ingerlatsineq ukiunit quliniit - ukiut 15-it angullugit ingerlassaaq, tassaniami iluarsagassarpassuarnut aningaasarpassuarnik aningasaliinissaq kisimi pissanngimmat, aammali immikkoortumi tassani piginnaasanik nammassisaqarsinnaassutimilu qaffassaanissaq pisariqarmata.

---

¹ Aningaasaqarnikkut Ingerlatsineq pillugu nassuiaat, 2020. qup.73

partii naleraq

Naatsorsuutigineqartariqarpoq tamatuma inuiaqatigiinnut aningaasaqarnikkut kinguneqarnissaa, aammalu isumaqarpoq naatsorsuutigineqartariaqartoq inissianik attartornermut akingitinneqartut.

Inissiap akiata aningaasartuutitut naapertuuttuusarnissaanik siunertaqarneq namminermini ajunngilaq, kisianni inissianik sanaartornermi aammalu inissianik ingerlatsinermit aningaasartuutaasartut qaffasippallaarujussuaqaat, tamakkuupullu inissianik attartornermi akinut qafassaataanerpaasartut, Naalakkersuisut aquut assamminnik tigummivaat namminneerlutik ineqarnermut akiliutit qanoq annernartiginissaat aalajangersernaavaat minnerunngitsumik pissakinnerit akunnattumillu isertitalit eqqarsaatigalugit.:

- Qanoq ililluta qulakkiissavarput taakku aamma imminnut naapertuuttunik ineqartarnissamiunnut periarfissaqarnissaat?
- Qanoq iliorluta sanaartornermi akit qaffassinnerujussuat apparsarsinnaavarput?

Tamakku takutippaat ilumut nunatsinni ineqarnikkut ingerlatsineq pillugu aqqissuusseqqittariaqartugut innuttaasunut toqqissisimanarnerusumik imminullu akilersinnaanerusumik, kiisalu politikkikkut anguniartariqalerparput nuanatta aningaasaqarniarneranut isumannaanerusumik ineqarnikkut ingerlatseriaaseqalernisarput.

Makku ilanngullugit ineqarneq pillugu aqqissuusseqqinnermi eqqarsaatigineqartariqarput:

- Pisortat inissiaataat iluarsaatissallugit imminut akilersinnaanngitsut tamarmik nuguuillugit isarterneqartariqarput.
- Pisortat inissiaataat suli ukiorpassuarni atorsinnaasut najugaqartunut piumasunut pigisassanngortinneqarnissaat suliarineqassasoq, aammalu piginnittuulersut iluarsaassinissamut aningaasalersuinissaannut malunnaatilmik oqilisaaffissiusumik aqqissuussisoqassasoq, soorlu nammineerluni inissiaatitaarniartunut, aamma piginneqatigiilluni inissiaatitaarniartunut akilersugassaangitsunik tapiissuteqartoqartartoq.
- BSU-mik qanga kap. II-imik illuutit ukiuni 20-ini ingerlaavartumik najorneqareersimasut inuttaannut pigisassanngortinniarlit akiitsuerutsitsinerit atorlugit suliaralugit, kinguaariillu nikinneranni akiitsunik ingerlatitseqqiisernerit unitsillugit.
- Nunaqarfinnut illoqarfinnullu aningaaseriviit (Bankit) aningaasalersuiffiumanngisaannut ineqarnikkut aningaasalersuinnaanissanut innuttaasunut periarfissiinissaq immikkut aqqissuullugu suliarineqassaaq. Assersuutigalugu nammineq illuliassanut aqqissuussinernut periarfissiinikkut.
- Utoqqalisunut peqqissunut naleqquttunik piginneqatigiilluni illulioriaatsimik aqqissuussisoqarnissaa ilanngullugu suliarineqassaaq.

partii naleraq

- Suliffiit inuttassaqaqngitsut inuttalerumallugit nunaqqatitsinnut inissamik neqeroortar-neq eqqunneqassaaq. Aamma taamatut kalaallit Danmarkimi ilinnartut naammassinermi nunatsinnut uterlutik suliffissarsiornerini inissaqarnissaat isumagineqartassaaq.
- Inissianut attartortakkanut akiliutaasartut qaffasippallaqaat, taamaattumik aningaasartuutit pisariaqaqnginnerusut soorlu allaffissornerujussuarmut assigisaannullu atorneqartartut piiarneqartariaqarput. A/S INI-ip ingerlanneqarnera atuisunut inuiaqatigiinnullu akitsoorsaataaginnarnersoq ilanngullugu nalilersorneqassaaq.
- Aaqqisusseqqittoqartariqarpoq iluanaarniapilullutik inissianik attartortitsisartunut nunarput ingerlatsiviusinnaajunnaarlugu.
- Kalaallit Nunatsinni sanaartornermi akit apparsarneqartariqarput, sanaartornermi akit qaffasippallaaraagata ineqarneq akisoorujussuannngortarpoq allaat akunnattumik isertitallit akissaaruttarlutik. Nunatsinni sanaartornermiit aningaasat avammut anninneqartartut qaasiuppat? Aamma tamakku nakkutigineqartariqarput.

Oqallisilluarisi